

Partnerskabsaftale mellem Danmarks Jægerforbund, Destination Djursland, DGI Karpenhøj, Friluftsrådet, Skov- og Naturstyrelsen Kronjylland, Naturhistorisk Museum, og Syddjurs Kommune om fælles, koordinerende og udviklende forum for naturformidling.

Aftalen mellem Danmarks Jægerforbund på Kalø, Destination Djursland, DGI Karpenhøj, Friluftsrådet, Skov- og Naturstyrelsen Kronjylland, Naturhistorisk Museum, og Syddjurs Kommune har til formål at beskrive parternes gensidige forventninger, at fastlægge de ønskede resultater og beskrive de vilkår, der skal være gældende for partnerskabets gennemførelse.

1. Baggrund

Naturformidlingen i det geografiske område omfattet af Syddjurs kommune varetages af flere forskellige aktører, hvis interesseområder og aktiviteter i en vis udstrækning er både komplementære og sammenfaldende. Områdets aktører indenfor naturformidling har tidligere arbejdet sammen i forbindelse med et pilotprojekt omkring nationalparken "Mols Bjerge". Udover at der er planer om at etablere en nationalpark, er området også udpeget som velegnet for helårsturisme. På denne baggrund er ovennævnte parter blevet enige om at indgå et partnerskab omkring naturformidling i området Syddjurs. Et samarbejde imellem de enkelte aktører vil kunne styrke og udvikle områdets nuværende og fremtidige natur- friluft- og miljøformidling. Et sådant samarbejde vil også have stor betydning for formidlingen omkring den kommende Nationalpark "Mols Bjerge". Derfor ønsker følgende aktører at indgå en partnerskabsaftale:

Danmarks Jægerforbund

Danmarks Jægerforbunds naturvejledning har stor erfaring i at formidle om natur, vildt og jagt til hele den danske befolkning. Formidlingen foregår i mange forskellige miljøer, med meget forskellige temaer og målgrupper. Formidlingen rettes mod den ikkejagende del af befolkningen for derigennem at bidrage til en bedre forståelse af jagten og dens tilgang til naturen. Det tilstræbes at lave naturformidling, som appellerer til alle sanserne. Naturvejledningen har til huse på Jægerforbundets afdeling på Kalø. På adressen findes bålhus, shelters, grej til madlavning, luftriffelbane (bevægeligt mål), 20 personers bus, kursus- og konference faciliteter, undervisningslokaler med diverse av-udstyr og overnatningsmuligheder indendørs til ca. 30 personer. Der er adgang til Kalø Gods jorder, som udgør ca. 950 ha. Danmarks Jægerforbund råder over flere mobile skydeanlæg. Jægerforbundets naturvejledning er årligt i kontakt med over 50.000 mennesker. Formidlingen varetages af 30 freelance naturformidlere (målsætning 50 i år 2010) fordelt over hele landet samt to fastansatte naturvejledere.

Destination Djursland

Destination Djursland er etableret for at medvirke aktivt til at fremme og udvikle turis-

men på Djursland. Herunder har Destination Djursland bl.a. til formål at koordinere markedsføring og produktudvikling af turismen på Djursland. I denne sammenhæng er Destination Djursland således interesseret i at medvirke til at udvikle områdets naturformidling til gavn for Djurslands turister.

DGI Karpenhøj

DGI Karpenhøj er et aktivitets- og videnscenter for friluftsliv og naturvejledning. Centeret tilrettelægger arrangementer for borgere og institutioner (skoler, daginstitutioner m.v.) i kommunen, for foreninger, for virksomheder, for turister og for instruktører og vejledere fra hele landet. Centeret gennemfører kurser og uddannelsesstilbud, ture, teambuilding, aktivitetsdage, oplysningsarrangementer, undervisning, rådgivning (naturstier, legepladser, motion i landskab og byrum m.v.) og meget andet. Planer om en markant udvidelse af centerets aktiviteter er under udarbejdelse. DGI Karpenhøj har ca. 10.000 besøgende om året. Centeret råder over lejrpladser, legepladser, telte, shelters, en grejbank med friluftsudstyr (kajakker, mountainbikes, klatreudstyr m.v.), heste samt gode møde- og kursusfaciliteter. Det er indrettet i en ældre, moderniseret landbrugsejendom.

Friluftsrådet

Friluftsrådets formål er at støtte og opmuntre til friluftsliv og naturforståelse under hensyntagen til natur og miljø. Friluftsrådet har været engageret i nationalparkarbejdet i en årrække og har bl.a. haft held med at udbrede ejerskabet og ansvar for udviklingen af nationalparker til en bred kreds af vigtige interessenter. Friluftsrådet er involveret i mange forskellige former for udvikling af naturformidling og friluftsliv. Herunder med i styring og udvikling af formidling og friluftsliv i større geografiske områder, som kommende nationalparker, større naturområder og kommuner. Friluftsrådet ønsker at udbrede og indhente værdifuld viden, ligesom Friluftsrådet har mulighed for at støtte forskellige former for faciliteter og projekter.

Skov- og Naturstyrelsen Kronjylland

Skov- og Naturstyrelsen Kronjylland administrerer i alt omkring 6.500 ha. Heraf ligger de 2200 ha i Syddjurs kommune. Disse arealer er af meget varierende størrelse og fordelt på 17 lokaliteter hvoraf de to største er Kalø og Mols Bjerge. På arealerne findes en række friluftsfaciliteter, som spænder fra primitive overnatningspladser, lejrpladser, shelters over økobaser til udstillingsbygninger. Disse faciliteter benyttes både i forbindelse med styrelsens egen naturformidling og stilles til rådighed for anden formidling og naturundervisning. De vil kunne anvendes yderligere i forbindelse med udvikling af nye aktiviteter.

Skov- og Naturstyrelsen Kronjylland har tre uddannede naturvejledere, som blandt andre arbejdsopgaver udfører formidling på distriktets arealer. Formidlingen drejer sig især om de nye initiativer som iværksættes, f.eks. om naturpleje. Målgruppen er meget bred fra offentlige ture til skoler og faglige grupper. Der arbejdes fortsat på at få så meget formidling for pengene som muligt og ser et betydeligt potentiale i samarbejde med andre parter om udvikling af tilbuddene.

Naturhistorisk Museum: Molslaboratoriet, Nedre Strandkær

Molslaboratoriet tilhører Naturhistorisk Museum i Århus og råder over 150 ha med forskellige naturtyper såsom hede, overdrev og græsningsskov. På Molslaboratoriet findes veludstyrede forsknings- og kursusfaciliteter som anvendes til både forskning og almen naturformidling. I forbindelse med Molslaboratoriet varetager Naturhistorisk Museum således naturvejledning i form af bl.a. faglige naturundersøgelser, oplevelsesture og undervisningsforløb med friluftaktiviteter.

Syddjurs Kommune

Inden for forvaltningen på natur- og miljøområdet har kommunen allerede et udbygget samarbejde med alle de i denne partnerskabsaftale involverede parter. Endvidere udføres flere naturformidlingsopgaver i forhold til f.eks. naturpleje og Blå Flag. I Plan, Udvikling og Kulturafdelingen ligger de brede formidlings- og udviklingsopgaver indenfor Agenda 21, natur og miljø, bæredygtighed, planlægning, sundhed og borgerinddragelse forankret. Formidlingen retter sig mod både kommunens institutioner, skoler, foreninger, turister og borgere generelt i forhold til udvalgte projekter, temauger, undervisningsforløb, udarbejdelse af naturfolder, naturarrangementer, kampagner mv.

2. Mission

Partnerskabet skal øge udbudet og kvaliteten af den samlede natur-, friluft- og miljøformidling i området Syddjurs, samt sikre koordinering og effektivisering af denne formidling.

3. Vision

Opbygning af et fælles, koordinerende og udviklende forum for nuværende og kommende natur-, friluft- og miljøformidlere i området Syddjurs og i den fremtidige Nationalpark "Mols Bjerge".

Partnerskabet skal gennem synergieffekter og de enkelte parter særlige kompetencer og netværk styrke naturformidlingen i området og udvikle innovative projekter.

4. Strategi

Naturformidling med sigte på en kommende nationalpark - konceptudvikling

Udviklingen af naturformidlingen skal udarbejdes med henblik på at kunne indgå i formidlingen af den kommende nationalpark i Mols Bjerge.

Naturformidlingen kan i den forbindelse inddeles i to kategorier:

1. Klassisk naturformidling omkring nationalparken der videregiver den viden som besøgende typisk efterspørger, såsom hvad kan man se og gøre hvor i nationalparken? Denne formidling skal bestå af både passive (foldere, tavler o.l.) og akti-

ve formidlingsformer, hvor den aktive formidling bl.a. skal fokusere på aktivering og borgerinddragelse.

2. Udvikling af nye formidlingskoncepter, som er specifikt tilpasset en nationalpark. Det vil sige udvikling af nytænkende naturformidling om nationalparkens unikke natur- og kulturhistorie. Målet er hermed, at partnerskabets naturformidling skal være i særklasse og trendsættende for Danmarks nationalparker. En af opgaverne herunder vil være at få organiseret den klassiske hardcore naturformidling til aktive oplevelser for områdets turister.

Nå ud til større publikum gennem:

- Nye/øget samarbejdsrelationer internt i partnerskabet
- Etablering og udbygning af samarbejdsrelationer med eksterne aktører (turistbranchen, uddannelsesinstitutioner m.v.)
- Nye formidlingsmetoder som f.eks. nationalparkradio/podcast og naturlege (mini OL i friluftsdiscipliner og naturkendskab)

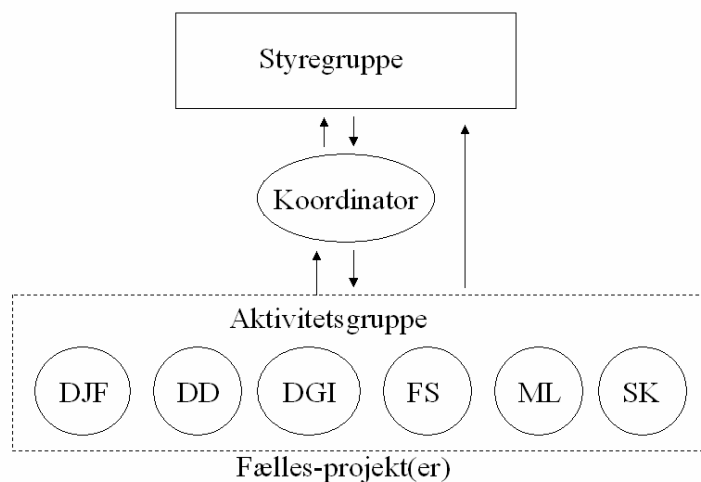
Fysiske forhold – fælles faciliteter

Partnerskabet skal forankres i fælles fysiske rammer, hvor de enkelte aktører deler udstyr og faciliteter i det omfang det er muligt og nødvendigt til partnerskabets projekter. Der findes et fælles mødested til koordinationsmøder for henholdsvis styregruppen og aktivitetsgruppen.

5. Organisering

Partnerskabet vil i starten blive forankret i et til to fælles projekter, som skal rumme alle aktører. Dette/disse projekt(er) koordineres af en central styregruppe og effektueres af en koordinerende naturvejleder. På sigt skal partnerskabet ikke nødvendigvis kun lave fælles-projekter rummende alle aktører, men kan også udvikle og gennemføre projekter, som kun involverer en mindre del af aktørerne.

Partnerskabet organiseres med en fælles styregruppe, der sørger for den overordnede politiske og strategiske koordination. Denne styregruppe ansætter en koordinerende naturvejleder/projekt Koordinator, som skal varetage den daglige og praktiske koordination af partnerskabets aktiviteter. Til udførelse af partnerskabets aktiviteter nedsættes en aktivitetsgruppe bestående af de enkelte aktørers naturformidlere. Partnerskabets organisation kan skitseres således:

Partnerskabets succes sikres gennem:

Styregruppe – politisk/strategisk koordination

Der nedsættes en fælles styregruppe med repræsentanter på ledelsesniveau fra hver af aktørerne i partnerskabet. Styregruppen skal fungere som et fælles forum med fast mødeplan (f.eks. min. 2 gange om året + efter behov). Styregruppen er øverste organ i partnerskabet og træffer beslutninger om partnerskabets prioriteringer af økonomi og aktiviteter inden for de fælles projekter, samt tilstræbe en fælles målretning og udvikling af naturformidlingen i området Syddjurs og en kommende nationalpark. Styregruppen skal løbende evaluere partnerskabets aktiviteter og deres overensstemmelse med partnerskabets mission og vision.

Koordinerende naturvejleder

Partnerskabet tilknyttes en koordinerende naturvejleder som skal sørge for at styregruppens beslutninger føres ud i livet. Den koordinerende naturvejleder placeres indtil videre på Rådhuset i Syddjurs Kommune og skal stå for koordineringen af den praktiske udførelse af partnerskabets aktiviteter. Den koordinerende naturvejleder skal også virke som sekretær for partnerskabet med dertil hørende opgaver som fundraising og PR-ansvar. Derudover skal den koordinerende naturvejleder selv kunne varetage praktiske naturformidlingsopgaver. Ideelt skal den koordinerende naturvejleder, udover at koordinere igangværende aktiviteter, løbende sikre eksterne midler til udbygning af partnerskabets aktiviteter indenfor naturformidling. Den koordinerende naturvejleder refererer til styregruppen, som også forestår ansættelsen af koordinatoren.

Aktivetsgruppe

Til udførelse af partnerskabets aktiviteter nedsættes en aktivitetsgruppe bestående af de udførende aktører. Denne gruppe står for den praktiske udførelse af partnerskabets aktiviteter og projekter, samt bidrager aktivt til generering af nye projekter. Aktivitetsgruppen varetager også kommunikation og formidling inden for projektets rammer. En af aktivi-

tetsgruppens første opgaver vil være at få overblik over partnerskabets eksisterende rammer (udstyr, faciliteter, viden m.m.), og sikre en optimal udnyttelse heraf.

6. Konkrete initiativer

Partnerskabet bygges op omkring et eller to projekter der involverer alle partnerskabets aktører. Der skal afsættes ressourcer til at udvikle de første fælles projekter og rammerne heromkring. Udover en detaljeret projektbeskrivelse, skal det sikres at projektrammen udnyttes til fælles udvikling, vidensdeling, integration af delprojekter og fælles formidling udadtil.

De overordnede fælles projekter skal også sikre, at både små og store delprojekter kan indgå, og at projekter kan koble sig på løbende i det omfang nye eksterne projektmidler opnås. Projekterne skal præcisere et synligt ansvar i de enkelte delprojekter i forhold til mål og tidsplaner, og ved hjælp af en række interne og offentlig foredrag, møder og seminarer sikres rapportering og formidling fra projektet undervejs.

På baggrund af et indledende seminar afholdt i partnerskabet er følgende ideer til mulige samarbejdsemner i partnerskab blevet fremlagt:

- Tidsrejsen – Molslandets oprindelse
- Mere og bedre natur der, hvor du bor
- Friluftsmad og mad fra naturen (jagt og indsamling)
- Offentlige ture
- Kurser for lærer/pædagoger
- Fælles markedsføring
- Lejrskoler
- Samarbejde med lærerseminarium
- Vejlederbutik – naturpark
- Destination Djursland som booking-kontor
- Uddanne/kvalitetssikre guider
- Tilpasning af guidning til udenlandske turister (især tyskere)
- Kulturguidning
- Mødested for vejledere
- Marine oplevelser (f.eks. Sletterhage)
- Landskab og geologi
- Sundhed – kost/mad – bevægelse/motion
- Foreninger
- Kortlægning af eksisterende og planlagte støttepunkter for formidling af en nationalpark

7. Økonomi

Til realisering af partnerskabsaftalen afsættes der:

1. Lønmidler til en koordinerende naturvejleder (søges hos Friluftsrådet)
2. Parterne bidrager samlet med minimum et årsværk til partnerskabet
3. Midler til konkret og detaljeret projektudvikling, samt driftsmidler til påbegyndelse af den koordinerende naturvejleders arbejde

8. Aftalens status

Denne aftale er ikke en kontrakt i juridisk forstand. Der er tale om en aftale, der beskriver det politiske grundlag for samarbejdet og de gensidige forventninger, parterne har til hinanden.

Ebeltoft, den 12. December 2007

Underskrivere